

АНОТАЦІЯ

Ладанівська І. Ю. Формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності у реалізації змішаного навчання в університетах Республіки Польща та Австрії. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» (галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»). Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2024.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що у ньому вперше вивчено та узагальнено досвід підготовки майбутніх учителів іноземних мов до організації змішаного навчання в австрійських та польських університетах, теоретично обґрунтовано специфіку адаптації в українську систему університетської освіти моделі формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності в організації змішаного навчання на основі кращого європейського та світового досвіду, яку формують методологічні підходи, зміст підготовки, педагогічні умови реалізації моделі, запропоновано шляхи реалізації ідей кращого австрійського та польського досвіду щодо формування методичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у контексті їх підготовки у вітчизняних закладах вищої освіти до професійної діяльності в умовах змішаного навчання.

Отримала подальшого розвитку проблема формування професійної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов з урахуванням сучасного розвитку цифрових та освітніх технологій, зокрема технологій змішаного навчання іноземних мов.

Практична значущість дослідження полягає у розробці теоретично обґрунтованої моделі підготовки майбутніх учителів іноземних мов до організації змішаного навчання з виокремленням відповідних педагогічних умов і прикладів їх реалізації в практиці освітнього процесу в університеті;

розроблено спецкурс навчальної дисципліни «Проектування навчальних матеріалів з вивчення іноземної мови у форматі змішаного навчання» (з блоку за вибором студентів) з відповідними супровідними навчальними матеріалами, що може бути використаний викладачами закладів вищої освіти як приклад організації освітнього процесу у форматі змішаного навчання.

У результаті дослідження з'ясовано, що потреба в дистанційному навчанні у зв'язку із пандемією коронавірусу та повномасштабним воєнним вторгненням Росії в Україну кардинально змінила умови професійної діяльності вчителів, вимагаючи наявності вмій, котрі раніше не вважалися необхідними, а саме вмій організації навчання учнів в умовах змішаного навчання. Аналіз наукової літератури дав підстави зробити висновок про недостатність висвітлення теоретичних аспектів такої підготовки у науковій літературі (як вітчизняній, так і зарубіжній), відповідно постала необхідність розробки відповідних педагогічних процедур, спрямованих на формування методичної компетентності вчителя іноземних мов до організації освітнього процесу в умовах змішаного навчання. Дефініційний аналіз ключових понять дослідження уможливив формулювання авторського розуміння *змішаного навчання* як поєднання класного та онлайн (віртуального) навчання, де онлайн навчальний простір використовується як середовище для обміну ідеями та розбудови системи знань, а технології використовуються для підтримки орієнтованої на студента/учня навчальної моделі (реалізація якої відбувається в аудиторії), в якій студенти шукають і діляться знаннями, розвиваючи зі своїми однолітками та викладачем спільні переконання, ідеї, концепції.

У ході дослідження доведено, що методична компетентність вчителя іноземних мов у реалізації змішаного навчання є складним інтегративним феноменом, що має багатокomпонентну структуру, складається із п'яти компонентів: *когнітивного* – загальнопедагогічні знання, професійні (предметні методичні та процедурні методичні знання, методологічні знання), методичне мислення; *аксіологічного* (особистісні якості педагога, методична

культура); *діяльнісного* (комунікативні, загальнопедагогічні (проєктувальні, гностичні, мотиваційні) та специфічні методичні вміння, педагогічний досвід); *рефлексійного*; *технологічно-предметного* (володіння відповідними знаннями і вміннями планування, організації та реалізації освітнього процесу з іноземної мови з урахуванням специфіки змішаного навчального середовища з використанням відповідного дидактичного (як готового, так і авторського) та технічного забезпечення).

Обґрунтовано сутність змісту та організаційно-процесуальних особливостей формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності у реалізації змішаного навчання в закладах вищої освіти Республіки Польща. Аналіз змістового й організаційного аспектів підготовки майбутніх учителів іноземних мов у шести університетах Польщі (Ягеллонський університет у м. Краків, Жешувський університет, Університет імені Марії Склодовської-Кюрі в м. Люблін, Зеленогурський університет, Університет імені Адама Міцкевича у Познані і Варшавський університет) дає підстави зробити загальний висновок про те, що вища школа лише частково забезпечує або не забезпечує взагалі умови для формування у студентів методичної компетентності у реалізації змішаного навчання. У ході дослідження зроблено висновок про певні протиріччя у сфері підготовки вчителя іноземних мов до організації змішаного навчання: з *одного боку* наявні публікації про значний поступ у цьому процесі, підготовлені відповідні навчальні матеріали, рекомендації, посібники, є можливість проходження необхідного навчання чи стажування (різноманітні проєкти Європейського Союзу спрямовані на фінансування таких навчань), прописані кваліфікаційні вимоги щодо вмінь і компетентностей майбутніх учителів іноземних мов, серед яких згадується цифрова компетентність, вміння використовувати цифрові засоби у навчанні учнів, *однак з іншого* – реальна практика як дипломованих учителів, так і підготовки майбутніх педагогів в університетах певним чином його нівелює.

Обґрунтовано сутність змісту та організаційно-процесуальних особливостей формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності у реалізації змішаного навчання в закладах вищої освіти в шести австрійських університетах (Університет Відня, Університет міста Грац, Університет Клагенфурта, Університет імені Леопольда і Франца міста Інсбрук, Університет міста Зальцбург, Університет імені Йоганна Кеплера в місті Лінц). Власні спостереження під час стажування в австрійських закладах вищої освіти та аналіз документації зазначених вище шести університетів дав змогу помітити, що викладачі університетів міста Грац найбільш задіяні у формуванні національних підходів австрійської вищої освіти до використання можливостей електронного навчання, пропонуючи впровадити стратегію підготовки студентів – майбутніх учителів – до опанування змісту університетського курсу шляхом опрацювання ними спершу онлайн курсу (у форматі так званого pre-MOOC курсу) як певного підготовчого етапу, власне наголошуючи на тому, що pre-MOOCs можна систематично використовувати в організації змішаного навчання як елемент змістового насичення очного навчання в режимі онлайн, а також частково до ідеї «перевернутої класу (flipped-up classroom)», що вважається однією зі складових змішаного навчання.

За результатами дослідження здійснено порівняльну характеристику польської та австрійської моделей формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності у реалізації змішаного навчання, на основі якої запропоновано шляхи реалізації кращих ідей польського та австрійського досвіду моделі формування в майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності в організації змішаного навчання, ключовою складовою якої є визначені у ході дослідження педагогічні умови:

- 1) створення вчителем можливості автономної навчальної діяльності учнів;
- 2) проходження студентами – майбутніми вчителями іноземних мов – програми одного з курсів програми підготовки у форматі змішаного навчання;

3) сформованість у майбутнього вчителя іноземних мов вмінь проектування навчального курсу для реалізації в середовищі змішаного навчання.

Розроблено модель формування у майбутніх учителів іноземних мов методичної компетентності в організації змішаного навчання, яка містить такі компоненти: *Pedagogy for teaching language*: забезпечується блоком навчальних дисциплін із предметної дидактики (методики вивчення іноземної мови), що подають фундаментальні знання і формують вміння організації освітнього процесу з вивчення іноземної мови у традиційному форматі; *Pedagogy for teaching online*: забезпечується блоком дисциплін за вибором (у деяких австрійських університетах ці дисципліни входять до блоку обов'язкових), що охоплюють специфіку електронного вивчення іноземної мови; *Pedagogy for educational technology*: забезпечується блоком загальнопедагогічних та дидактичних дисциплін, що охоплюють загальну специфіку організації навчання з використанням новітніх технологій. Зроблено висновок, що саме зміст та організація підготовки майбутніх учителів іноземних мов в австрійських навчальних закладах забезпечують інтеграцію та взаємозв'язок зазначених у моделі компонентів.

Реалізація першої педагогічної умови – *сформованість вміння створити умови для автономної навчальної діяльності учнів* – передбачає чітке розуміння вчителем іноземних мов сутності навчальної автономії. У контексті навчання іноземних мов автономне вивчення мови ґрунтується на ідеях теорії конструктивізму з акцентом на активній учнівській ролі у процесі навчання, а також на гуманістичній і когнітивній психології, яка наголошує на підтримці внутрішнього прагнення учнів до самореалізації свого повного потенціалу та надання їм можливості використовувати соціальні, психологічні та поведінкові ресурси для досягнення особистісної трансформації. У ході дослідження схарактеризовано *структуру навчальної автономії учня/студента, що вивчає іноземну мову*, яка складається із: рівня мовної та мовленнєвої компетентності (*language competence*), учнівської ролі в

автономії (language learner autonomy), користувачької ролі в автономії (language user autonomy), вмінь рефлексії своєї діяльності, здатності і прагнення до активної взаємодії з іншими учасниками процесу навчання і вивчення мови (active collaboration) і здатності до автономного конструювання власних знань у спільній діяльності (capacity to autonomously construct knowledge in collaboration). Об'єднувальним елементом цих компонентів служить ситуація вибору із запропонованих альтернатив. Відповідно, вміння вчителя іноземних мов у створенні умов для навчальної автономії учнів у змішаному навчанні передбачає: розуміння специфіки поняття навчальної автономії у вивченні іноземних мов і знання педагогом багатокomпонентності її структури у процесі вивчення іноземної мови (її специфіку і відмінності від такої ж структури у процесі вивчення інших навчальних дисциплін), знання етапності автономної навчальної діяльності (чотири етапи), вміння проектування навчальних завдань із забезпеченням альтернатив для вибору учнем відповідно до методично продуманого розподілу між форматами виконання завдань (онлайн чи в класній кімнаті). Власне останній компонент цього вміння переплітається із вмінням вищого порядку, котре становить зміст другої педагогічної умови.

У ході дослідження доведено, що другу педагогічну умову – *сформованість у майбутнього вчителя іноземних мов вмінь проектування навчального курсу для реалізації в середовищі змішаного навчання* – доцільно реалізовувати, за прикладом австрійських університетів, в межах вивчення студентами спеціальних дисциплін (наприклад, Teaching Focus on Digitization, Technology Enhanced Language Learning тощо). Відповідно, переймаючи позитивний досвід австрійських колег у роботі презентовано авторський спецкурс дисципліни «Проектування навчальних матеріалів з вивчення іноземної мови у форматі змішаного навчання» з блоку дисциплін за вибором.

Реалізацію третьої педагогічної умови – *досвід опанування студентами – майбутніми вчителями іноземних мов – програми одного з курсів програми*

підготовки у форматі змішаного навчання запропоновано здійснювати за прикладом як польських, так і австрійських колег, шляхом переведення однієї чи кількох дисциплін навчального плану студентів факультету іноземних мов у формат змішаного навчання, у ході опанування якою студенти матимуть можливість переймати досвід організації освітнього процесу в змішаному форматі від своїх викладачів.

Ключові слова: змішане навчання, онлайн навчання, дистанційне навчання, методична компетентність, вчитель іноземних мов, автономна навчальна діяльність, проєктування (моделювання) навчального курсу, заклад вищої освіти, Республіка Польща, Австрія.

SUMMARY

Ladanivska I. Yu. Formation of methodological competence in future teachers of foreign languages in the implementation of blended learning in the universities of Poland and Austria. Qualifying scientific paper. As a manuscript.

Thesis for the Doctor of Philosophy Degree, specialty 011 «Educational, Pedagogical Sciences». The Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, 2024.

The scientific novelty of the research lies in the fact that it was first studied and summarized the experience of training future foreign language teachers for the organization of blended learning in Austrian and Polish universities, theoretically substantiated the specifics of the adaptation to the Ukrainian system of university education of the model of the formation of methodological competence in future foreign language teachers in the organization of blended learning based on the best European and world experience, which is formed by methodological approaches, the content of training, pedagogical conditions for the implementation of the model, ways of implementation the ideas of the best Austrian and Polish experience regarding the formation of methodological competence of future teachers of foreign languages in the context of their training in national institutions of higher education for professional activity in conditions of blended learning. The problem of forming the professional competence of future teachers of foreign languages has received further development, taking into account the modern development of digital and educational technologies, significantly, the technologies of blended learning of foreign languages.

The practical significance of the research consists in the development of a theoretically justified model of training future teachers of foreign languages for the organization of blended learning with the identification of appropriate pedagogical conditions and examples of their implementation in the practice of the educational process at the university; the special course of the educational discipline "Designing educational materials for learning a foreign language in the context of blended

learning" (from a block chosen by students) with corresponding accompanying educational materials was developed, which can be used by teachers of higher educational institutions as an example of the organization of the educational process in the context of blended learning.

As a result of the research, it was clarified that the need for distance learning in connection with the coronavirus pandemic and the full-scale military invasion of Russia in Ukraine dramatically changed the conditions of professional activity of teachers, requiring the presence of skills that firstly were not considered necessary, particularly the ability to organize the education of students in conditions of blended learning.

The analysis of the scientific literature led us to conclude that the coverage of the theoretical aspects of such training in the scientific literature (both national and foreign) is insufficient; accordingly, there was a need to develop appropriate pedagogical procedures aimed at the formation of the methodological competence of foreign language teachers for the organization of the educational process in the conditions of blended learning.

The definitional analysis of the key concepts of the research made it possible to formulate the author's interpretation of blended learning as a combination of classroom and online (virtual) learning, where the online learning space is used as an environment for exchanging ideas and building a knowledge system, and technologies are used to support a student-centered learning model (implementation which takes place in the classroom), in which students seek and share knowledge, developing common beliefs, ideas, concepts with their peers and the teacher.

The research proved that the methodological competence of a foreign language teacher in the implementation of blended learning is a complicated integrative phenomenon that has a multi-component structure, consisting of five components: cognitive - general pedagogical knowledge, professional (subject methodical and procedural methodical competence, methodological competence), methodical thinking ; axiological (personal qualities of the teacher, methodical

culture); activity (communicative, general pedagogical (projective, gnostic, motivational) and specific methodical skills, pedagogical experience); reflective; technological and subject (possession of relevant knowledge and skills of planning, organization and implementation of the educational process in teaching a foreign language, taking into account the specifics of blended learning environment with the use of appropriate didactic (both ready and original) and technical support).

The essence of the content and organizational-procedural features of the formation of methodological competence in future teachers of foreign languages in the implementation of blended learning in institutions of higher education of the Republic of Poland is substantiated. An analysis of the meaningful and organizational aspects of the training of future foreign language teachers in six universities in Poland (the Jagiellonian University in Krakow, the University of Rzeszów, the University of Maria Curie-Skłodowska in Lublin, the University of Zielona Góra, the Adam Mickiewicz University in Poznań and the University of Warsaw) gives grounds to draw a general conclusion that the higher school only partially provides or does not provide the conditions for the formation of students' methodological competence in the implementation of blended learning.

In the course of the research, we concluded certain contradictions in the field of training foreign language teachers for the organization of blended learning: on the one hand, there are publications about significant progress in this process, appropriate educational materials, recommendations, manuals, there is an opportunity to undergo the necessary training or internship (various projects of the European Union aimed at financing such training), the qualification requirements for the skills and competences of future teachers of foreign languages should be precise, among which is digital competence, the ability to use digital tools in the education of students, but on the other hand - common practice of both certified teachers and the training of future teachers in universities, in a certain way, it is leveled.

The essence of the content and organizational-procedural features of the formation of methodological competence in future teachers of foreign languages in the implementation of blended learning in institutions of higher education in six Austrian universities is substantiated (the University of Vienna, the University of Graz, the University of Klagenfurt, the University of Innsbruck, the University of Salzburg, the Johannes Kepler University of Linz).

My observations during my internships in Austrian higher education institutions and document analysis of the mentioned before six universities made it possible to notice that the teachers of the universities of Graz are most involved in the formation of national approaches of Austrian higher education to the use of electronic learning opportunities, offering to implement a strategy for training students - future teachers - to mastering the content of the university course firstly by studying the online course (in the format of the so-called pre-MOOC course) as the preparatory stage, actually emphasizing that pre-MOOCs can be systematically used in the organization of blended learning as an element of content saturation of face-to-face learning in the mode online, as well as partly to the idea of a "flipped-up classroom" that is considered one of the components of blended learning.

According to the results of the research, it was carried out the comparative characteristics of the Polish and Austrian models of the formation of methodological competence in future teachers of foreign languages in the implementation of blended learning, based on the ways of implementing the best ideas of the Polish and Austrian experience of the model of the formation of methodological competence in the organization of blended learning were proposed, the key component of which is the pedagogical conditions determined during the research: 1) creation by the teacher of the possibility of autonomous educational activity of students; 2) students – future teachers of foreign languages – passing the program of one of the courses of the training program in the format of blended learning; 3) the development of the future foreign language teacher's skills in designing the educational course for implementation in the environment of blended learning.

It has been developed the model of the formation of methodological competence of future foreign language teachers in the organization of blended learning, which includes the following components: Pedagogy for teaching language: provided by a block of educational disciplines from subject didactics (methods of the foreign language learning process), which provide fundamental knowledge and form the ability to organize the educational process of learning a foreign language in a traditional format; Pedagogy for teaching online: provided by a block of optional disciplines (in some Austrian universities, these disciplines are included in the compulsory block) covering the specifics of online learning of foreign languages; Pedagogy for educational technology: provided by a block of general pedagogical and didactic disciplines covering the general specifics of the organization of education using the latest technologies. It was concluded that the content and organization of the training of future teachers of foreign languages in Austrian educational institutions ensure the integration and interrelationship of the components specified in the model.

The implementation of the first pedagogical condition - the formation of the ability to create conditions for the autonomous educational activity of students - predicts precise understanding by the foreign language teacher of the essence of educational autonomy. In the context of foreign language learning, autonomous language learning is based on the ideas of the theory of constructivism with an emphasis on the active student role in the learning process, as well as on humanistic and cognitive psychology, which emphasizes the support of students' inner desire for self-realization of their full potential and allowing them to use social, psychological and behavioral resources to achieve personal transformation.

In the course of our research, we characterized the structure of the educational autonomy of a pupil/student studying a foreign language, which consists of the level of language and speech competence (language competence), the student's role in autonomy (language learner autonomy), the user role in autonomy (language user autonomy), the ability to reflect on one's activity, the ability and desire to interact

with other participants in the process of teaching and learning a language (active collaboration) and the ability to autonomously construct one's knowledge in common activity (capacity to autonomously construct knowledge in collaboration). The unifying element of these components is the situation of choosing from the suggested alternatives.

Accordingly, the ability of a foreign language teacher to create conditions for students' learning autonomy in blended learning involves: understanding the specifics of the concept of learning autonomy in foreign language learning and knowledge of the multi-component structure of its process (its specifics and differences from the same structure in the process of studying other academic disciplines), knowledge of the stages of autonomous educational activity (four stages), the ability to design educational tasks with providing alternatives for the student to choose according to the methodically thought-out distribution between task execution forms (online or in the classroom). The last component of this skill intertwines with higher-order ability, which constitutes the content of the second pedagogical condition.

The research has proven that the second pedagogical condition – the formation in future foreign language teachers of the ability to design an educational course for implementation in the environment of blended learning – should be realized, following the example of Austrian universities, within the framework of students studying disciplines (for example, Teaching Focus on Digitization, Technology Enhanced Language Learning, etc.). Accordingly, adopting the positive experience of Austrian colleagues, an author's special course on the discipline "Designing Educational Materials for Learning a Foreign Language in a Blended Learning Format" from the elective disciplines block has been presented.

The implementation of the third pedagogical condition – the experience of students – future foreign language teachers – mastering one of the courses of the training program in a blended learning format is suggested to implement following the example of both Polish and Austrian colleagues, by transferring one or several

disciplines of the curriculum at the foreign languages faculty into a blended learning format, during which students will have the opportunity to adopt the experience of organizing the educational process in a blended format from their teachers.

Keywords: blended learning, online learning, distance learning, methodological competence, foreign language teacher, autonomous educational activity, design (modeling) of an educational course, higher education institution, the Republic of Poland, Austria.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1. Ladanivska I. Y. Pros and cons of blended learning at universities / I. Y. Ladanivska // Науковий вісник Львівської академії. Серія: Педагогічні науки. – 2021. – вип. 9. – Р. 178-181. – DOI: 10.33251/2522-1477-2021-9-178-181.
2. Ладанівська І. Ю. Ефективна педагогічна діяльність викладача вищої школи в умовах змішаного навчання – запорука якісного опанування студентами іноземної мови / Ладанівська І. Ю., Думашівський Я. Є. // Наукові записки Національного університету "Острозька академія" серія Філологія. – 2022. – С. 128-132. Вип. 16 (84). – ISSN 2519-2558 (128-132) – DOI: 10.25264/2519-2558-2022-16(84).
3. Ладанівська І. Ю. Проблема підготовки вчителя іноземних мов для реалізації завдань змішаного навчання: світова і вітчизняна теорія та практика / І.Ю. Ладанівська // Педагогічні науки: теорія та практика. – 2022. – 3 (43). – С. 50-57. – DOI: 10.26661/2786-5622-2022-3-08.
4. Morska L. New technologies and their impact on foreign language teacher professional burnout (covid-19 pandemic conditions) /Liliya Morska, Krzysztof Polok, Małgorzata Bukowska, Iryna Ladanivska // Advanced Education. - 2022. – No 20. - P. 121-131. (*Web of Science*).

Наукові праці, які засвідчують апробацію результатів дисертації, матеріали конференцій

5. Morska L. Are we ready to go online? A critical view on e-teaching and e-learning under COVID-19 quarantine conditions (Ukrainian and Polish experience). / L.Morska, I.Ladanivska – 2022. – Vol.1121. – P. 143-154. – DOI: 10.24917/9788380847972.
6. Ладанівська І. Ю. Онлайн навчання в умовах COVID-19 карантину: нові завдання - старі принципи / І. Ю. Ладанівська // Актуальні питання

лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 19–20 листопада, 2020 р. – Полтава, 2020. – С. 241–245.

7. Ладанівська І. Ю. Перехід до багаторівневої вищої освіти в умовах дистанційного навчання / І. Ю. Ладанівська – Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка, психологія та методика навчання: міжнародний досвід», 16–17 липня 2021 р. - Рига, Латвія. – С. 260-263.

8. Ладанівська І.Ю. Змішане навчання в умовах війни: нові виклики та випробування. / І.Ю. Ладанівська // Міжнародна науково-практична конференція «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи». : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи». , Тернопіль, Україна, 2-3 червня 2022 – Тернопіль : Університетська думка, 2022. – С. 51-54.

9. Ладанівська І.Ю. Підвищення навчальної мотивації студентів в умовах змішаного навчання. / І.Ю. Ладанівська // II Міжнародна наукова конференція. Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір., Львів, Україна, 28 жовтня 2021. - 2021.

10. Ладанівська І.Ю. «Особливості підготовки майбутніх учителів іноземних мов до змішаного навчання в університетах Австрії» / І. Ю. Ладанівська // III Міжнародна конференція “Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір». Львів. - 26.10. 2023 С.25-27.

11. Ладанівська І. Ю. Шляхи формування методичної компетентності в майбутніх вчителів іноземних мов в українських університетах на основі польського та австрійського досвіду / І. Ю. Ладанівська // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей VIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 22–24 листопада, 2023 р. – Полтава, 2023. – С. 226–231.

Відомості про апробацію результатів дисертації

1. V Міжнародна науково-практична конференція (м.Полтава, 19-20 листопада 2020 р., дистанційна форма участі, усна доповідь).
2. Міжнародна науково-практична конференція «Педагогіка, психологія та методика навчання: міжнародний досвід» (м. Рига, Латвія, 16–17 липня 2021 р., дистанційна форма участі).
3. Міжнародна науково-практична конференція «Трансформаційні процеси соціально-гуманітарної сфери сучасної України в умовах війни: виклики, проблеми та перспективи» (м.Тернопіль, Україна, 2-3 червня 2022, дистанційна форма участі).
4. II Міжнародна наукова конференція. Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір. (м.Львів, Україна, 28 жовтня 2021, дистанційна форма участі, усна доповідь).
5. III Міжнародна конференція “Теоретичні та практичні аспекти формування освітнього простору: світовий і вітчизняний вимір» (м.Львів, Україна, 26 жовтня 2023, дистанційна форма участі, усна доповідь).
6. VIII Міжнародна науково-практична конференція (м.Полтава, 22-24 листопада 2023 р., дистанційна форма участі, усна доповідь).